

Fejðforeningens generalforsamling 2023

Formandens beretning

År 2022 har på mange måder været et udfordrende år, som blev præget af krigen i Ukraine med stigende energipriser og inflation til følge.

Færgen

Færgerne har som altid haft vort fokus.

Folketinget.

Folketinget via Trafikstyrelsen lagde en pulje på 285 mio. kr. ud til brug for **grønne færger**. Lolland kommune har modtaget tilsagn om støtte til 25% af anlægssummen for en ny færge til erstatning for Femø Sund.

Den **Blå Landevej** er fortsat en målsætning for Folketinget. Hensigten er at taksterne til færgen ikke skal være højere end hvad det koster at køre på vejene.

Sammenslutningen af Danske Småøer presser på med møder og oplæg, som vi bidrager til. Der er dog stor træghed i Ministeriet og Folketinget, og en evaluering af den Blå landevej i 2022 gav ikke anledning til en forbedring af ordningen.

Vi håber på en forbedring af den Blå landevej og dermed lavere færgetakster. Det vil Fejðforeningens bestyrelse fortsat arbejde aktivt for.

Lolland Kommune har desværre haft flere tiltag rettet mod småøernes færgefart. Vi fik i juli 2022 høje **energitillæg** til taksterne - de steg med 25%. En personbil med to personer koster nu mere end fire gange så meget som den takst ved Blå Landevej, som vi er stillet i udsigt.

Derefter kom **besparelser** i budget 2023.

Færgerne kom til at bære 1/3 af de samlede besparelser i KTM-udvalget - det er uhørt meget, når man tænker på, hvor lidt færgerne fylder i udvalgets budget. Vi gjorde hvad vi kunne for at slippe for forringelserne. Mange borgere skrev læserbreve og tilkendegav sine meninger om besparelserne. Det eneste som vi opnåede var at fastholde alle vores færgeafgange - det glæder vi os over.

Fremtidens færger

Nu har vi Projekt **Fremtidens Færger** med besparelser på 5 - 10 mio. kr. årligt. Her er meget på spil for Fejð. Oplægget fra kommunen er, at brugerne af færgerne skal betale for merudgiften ved køb af ny elfærge - det er ca. 7,5 mio. kr. årligt. Projektet er i proces, og vi må alle gøre, hvad vi har af mulighed for at påvirke byrådet, så vi ikke får større forringelser. Forventningen er desværre, at vi ikke slipper helt. En del af projektet er at afhænde M/F Smålandshavet. Det vil isoleret set betyde, at vi igen vil se perioder med særplan.

Man kan ikke sige, at Folketinget og Kommunen arbejder i samme retning! Det viser, at vi hører til i en fattig kommune.

Projektet giver anledning til en række møder i arbejdsgrupper og andre møder. Jeg vil gerne sige tak til alle jer, som yder en stor frivillig indsats i dette projekt.

Borgermøde på Fejø med politikere

Mandag den 14. november afholdtes borgermøde om Færgernes Fremtid i Lolland Kommune. Politikerne fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget var der sammen med folk fra forvaltningen for at lytte til øboernes indspark til den kommende proces for Færgernes Fremtid.

Fejøforeningen stod for at arrangere mødet, og vi havde sørget for en række korte indlæg fra øens største arbejdspladser. Fælles for indlæggene var at de fremhævede vigtigheden af, at færgerne sejler hyppigt fra tidlig morgen til sen aften. Ellers er det svært at drive en effektiv og konkurrencedygtig virksomhed.

Herefter fulgte en række indlæg fra pendlere og flere i turismeerhverv og andre.

Tine Vinther Clausen blev undervejs træt af at lytte til de mange udsagn om, hvor vigtig færgefarten er for Fejø og efterlyste, hvad øboerne tænker om fremtiden.

Hvordan kan færgernes økonomi hænge sammen samtidig med udvikling?

Det fik hun dog ikke svar på under dette møde, for det er hvad de nedsatte arbejdsgrupper skulle arbejde med, når de kom i gang.

Borgermøder på Fejø om færger

Vi afholdt lokale borgermøder 3. september og 8. december, hvor vi i Fejøforeningen informerede om tanker og forslag og fik gode input fra øen.

Borgermøde i Horslunde

Den 14. marts i år afholdt Lolland kommune et borgermøde. Forud for dette holdt vi på Fejø et orienteringsmøde, om hvad der sker og hvordan vore holdninger er til projektet. Borgermødet har bevirket, at projektet er blevet udsat. Desværre er oplægget en meget kort udsættelse.

Der er fortsat behov for en stor indsats fra vor side omkring dette projekt om Fremtidig færgedrift.

Fejø skole

Som bekendt har Stenoskolen overtaget aftalen om at drive satellitskolen på Fejø. Aftalen er imellem Stenoskolen og Fejø Børne- og kulturhus, så der er fortsat skole på Fejø. Fejø har under et besøg af Minister for landdistrikter Louise Schack Elholm modtaget Landdistriktsprisen 2022 for indsatsen med at redde skolen.

Bosætning

Vi er blevet 13 flere fastboende på Fejø i løbet af 2022. Særlig stor forskel er der for de 5-9-årige og de 20-24-årige. I begge grupper er der på et år kommet 6 flere. Til gengæld er der 6 færre i alderen 10-19 år.

I aldersgruppen fra 25-64 år er der en samlet stigning på 7. 0-4 år og 65-99 år er uændrede i antal fra 2022 til 2023.

Den 1. januar 2023 var der 465 fastboende i Fejø Sogn, og vores gennemsnitsalder er atter faldet lidt til nu 53,9 år. I 2016 var der 436 beboere med en gennemsnitsalder på 55,1 år.

Æbleøerne

Det fælles turismestrategiprojekt for Askø, Femø og Fejø har til hensigt at styrke turismesamarbejdet på tværs af øerne ved at samarbejde med kommune, Visit Lolland-Falster og Lolland færgefart, for derved at tiltrække flere turister.

I 2022 var der få events med et par øhop ture og en gastro-middag.

Der er ved at blive indgået en partnerskabsaftale imellem turismeaktører og Visit Lolland Falster, som skal skabe øget opmærksomhed om Fejø og Nordlolland.

Medier og kommunikation

Fejøforeningen udgiver Fejøbladet og driver hjemmesiderne fejoie.dk og visitfejoie.dk.

Fejø's turistbrochure Sydhavsøernes Perle gik også i 2022 som varmt brød. Vi trykte brochuren i et stort oplag på 12.000, takket være vore mange turisternes interesse heri.

Legepladsen ved Dybvig havn. Vi har efter aftale med Tøjrpælelauget lavet et maritimt inspireret forslag og ansøgt om midler hertil. Vi har indsamlet midler til at bygge for, og er i gang med myndighedstilladelser. Det tager sin tid. Vi forventer at komme i mål med opgaven.

Aktivitetssområdet ved Vesterby

Der er god anvendelse af pladsen og af fitness maskinerne. Grillen er ikke helt klar til brug, men mon ikke den bliver klar til sæsonen i år. En af maskinerne er i udu og er fjernet. Der er dialog med leverandøren herom.

Dybvig havn

Lolland havne har et projekt "i vandet". Der skal uddybes i havnebassinet og de yderste moler skal reableres. Igennem den seneste tid er projektet i drøftelse med Kystdirektoratet.

På land er der et projekt afledt af projekt 5 Ø-havne med LAG-midler. Det er hensigten at skabe mere sammenhæng imellem bygningerne og at åbne mere op for

flere aktiviteter omkring havnen. Næste synlige tiltag forventes at blive et nyt tag på Det gule pakhus.

Badebroen ved Sletteren

Badebroen var i vandet, da stormen Malik ramte øen. Og store dele af broen blæste væk.

Vi har ansøgt om midler til en erstatning for den gamle bro, men indtil videre uden held.

Fejðforeningen har modtaget en henvendelse fra Fejð Fitness og Samvær om, at man gerne ser en handicapvenlig badebro etableret ved Sletteren. Det anser vi for en god ide.

Under projekt **Udvikling af Dybvig havn** indgår der overvejelser om en badebro og en sauna, og her kunne den handicapvenlige bro også anlægges.

Vinterbaderne er i færd med at etablere sig i en forening, og Fejðforeningen vil overdrage opgaven om badebroer til denne nye energiske forening. Vi vil selvsagt støtte op om arbejdet.

Smed på Fejð

Vor smed på øen, Steen Flugt Jensen, døde i maj sidste år. Steen havde særlige evner inden for sig fag, og er stærkt savnet.

Fejðforeningen udvirkede ansøgning efter en ny smed til øen med annoncering. Dette skete i samarbejde med frugtavlser Laust Spandet Jensen og gårdejer Niels Sloth Larsen. Der kom ansøgere, men det førte ikke til noget resultat.

Regulering af dådyrbestanden

På baggrund af en henvendelse fra en borger har vi i Fejðforeningen behandlet emnet Regulering af dådyrbestanden.

Fejð Jagtforening har afholdt 2 større jagter og har reduceret bestanden med ca. 20 dyr.

Jagtforeningens optællinger viser at der er ca. 100 dyr på øen her til foråret.

Aage V. Jensen Naturfond ejer Rågø, og vi har været i kontakt med skovrideren derfra, da der indimellem kommer dyr til Fejð fra Rågø. Der er afskudt 52 dådyr på Rågø i den forgangne sæson.

Årets Ø

Fejð blev i 2022 udtaget som en af de tre kandidater. Temaet var fællesskab på øen. De to andre var Strynø og Femø. Strynø vandt.

I 2023 har vi valgt ikke at søge - vi afventer temaet for næste år.

Årets besøg

H.M. Dronning Margrethe besøgte Fejøl den 31. august, og det blev en festdag for alle os, som var på øen. Vi tog imod hende i Vesterby havn med en blomsterpige og fulgte hende til Vesterled Frugtplantage. Her var Laust Spandet Jensen klar til at tage i mod hende, og han fremviste plantagen, pakkeriet og lagerplads.

På Fejøl Børne- og Kulturhus havde Niels Sloth Larsen sørget for opstilling af deltagere i mange af de aktiviteter, som finder sted i huset - et festligt indslag også med børnesang fra scenen.

Frokosten blev indtaget på Hideaway traktørsted med deltagelse af besøgsværterne og Fejølforeningens bestyrelse.

I Dybvig havn holdt vi en ceremoni med taler og sang, før vi sendte Dronningen videre til Askøl.

Der blev viftet med mange flag den dag.

Sammenslutning af Danske Småøer

Fejølforeningen er medlem af Sammenslutning af Danske Småøer (SaDS), og for hvert medlem i Foreningen betaler vi 50 kr. til Sammenslutningen. Den arbejder for liv på småøerne - hele året - og varetager interesserne for de 27 danske småøer.

Opgaverne i 2022 har omfattet - jeg nævner 4 ud af en længere liste:

Planloven og fri-øer

Landbrug på småøerne

Grønne færger

Ø-købmænd i krise

Krig og Flygtninge

Krigen i Ukraine pågår, og der kommer flygtninge til hele Europa. Vi har haft nogle flygtninge på Fejøl, og måske kommer der flere.

Fejøl fremadrettet

Bestyrelsen og andre aktive fortsætter naturligvis de igangværende opgaver, og det er ikke alle opgaver, der er blevet nævnt i denne beretning. Vi informerer løbende på listen og hjemmesiden, når vi har noget at fortælle, og I er altid velkomne til at komme med forslag og stille spørgsmål til os i bestyrelsen.

Sammen kan vi udrette meget her på Fejøl.

Fejølforeningens bestyrelse